

BUDGETFÖRSLAG FÖR LIDINGÖ 2017

**NÄRODLAD
POLITIK**

Centerpartiet
LIDINGÖ

CENTERPARTIETS BUDGETFÖRSLAG FÖR LIDINGÖ 2017 OCH PLAN FÖR 2018–2019

Sammanfattning

Centerpartiets lägger fram ett närodlat budgetförslag som ger tryggare förskolor och mer tid för personalen att ta hand om de äldre. Budgetförslaget innehåller förslag för närodlat integration, sommarjobb och sommarentreprenörer, tidigareläggning av ny simhall, bättre förutsättningar för idrott och bibliotek samt ett omtag för broprojektet för att det ska anpassas för framtidens kollektivtrafik.

Centerpartiet genomför ett förskolelyft för att skapa trygga förskolor genom **mindre barngrupper** och **höjda löner** för personalen. Idag har endast 29 procent av Lidingös förskolepersonal pedagogisk högskoleutbildning vilket gör det extra viktigt att göra Lidingö till en attraktiv arbetsgivare.

- Vi genomför en extra uppräknings på 2,25 % riktat mot förskolan (+ 7 mnkr).

Äldre på Lidingö ska ha **rätt till en god äldreomsorg** och Centerpartiet vill att personalen ska ha mer tid för de äldre. Då skapas förutsättningar för bättre aktiviteter.

- Vi genomför en extra uppräknings på 1 % riktat mot vård- och omsorgsboende och hemtjänsten (+ 4,5 mnkr)

Lidingö ska vara idrottens ö och därför genomför vi satsningar för att underlätta och möjliggöra idrottande.

- Simhallen tidigareläggs för att bli klar 2019 genom placering i Gångsätra där färdig detaljplan redan finns (total investering på 150 mnkr).
- Ökat föreningsbidrag för bättre förutsättningar för föreningar och integration (+ 1 mnkr)
- Utredning av utveckling av gymnastikhall i Högsätra (+ 0,1 mnkr)
- Idrottslekplats på Lidingövägen (+ 2 mnkr investering 2018)
- Stödjer majoritetens satsning på Lidingövägen.

Centerpartiet vill ha **hållbar och flexibel infrastruktur** både idag och för framtidens kollektivtrafik.

- Omtag i brofrågan för att säkerställa rätt brobeslut. Detta för att möta framtidens kollektivtrafik. (Renovering av Gamla Lidingöbron och Early Warning-system +46 mnkr samt ingen ny Lilla Lidingöbro under budgetperioden - 305 mnkr.)
- Mindre frihet för tekniska förvaltningen – mer politisk styrning. Förvaltningen måste söka medel från nämndens investeringsreserv för åtgärder enligt hastighets-, trafikplan och för säkra cykelvägar för att undvika rundning av nämnd som skedde vid timglashållplatsen vid Skärsätra skola.
- Strategisk placering av laddstolpar för att möta en fossiloberoende fordonsflotta (+0,1 mnkr).

Vi vill ha **en närodlat integration** där integrationen sker i civilsamhället och i mötet med redan etablerade Lidingöbor.

- Ekonom/controller för att få helhetsgrepp över kostnader och intäkter i mottagande nyanlända samt tydlig fördelning av schablonbidragen.
- Underlätta för Lidingöbor att hyra ut del av bostad för nyanlända samt expresshantering för nyproduktion av boende som inledningsvis kan användas för nyanlända.
- Förlängda öppettid på biblioteket (+ 1 mnkr)

- Höjda föreningsbidrag i enlighet med ovan.
- Sommarjobb för nyanlända ungdomar (+0,5 mnkr ur resultatutjämningsfond)

Andra åtgärder i Centerpartiets budgetförslag:

- Lägre investeringsnivå i renovering av stadshuset (- 125 mnkr)
- Sommarentreprenörer (+ 0,25 mnkr)
- Sommarjobb (+ 0,6 mnkr)
- Solenergi på kommunala byggnader och kampanj för mer solenergi hos privata fastighetsägare utifrån solkarta (+ 0,2 mnkr)
- Plan för närservice i Lidingös stadsdelar (+ 0,2 mnkr)

Centerpartiet budgetförslag innebär oförändrad kommunalskatt och förslagen ovan finansieras genom ett lägre överskott. Resultatet i Centerpartiets budgetförslag är + 30 mnkr vilket motsvarar det finansiella målet om överskott på 1 procent av verksamheternas kostnader. Genom mindre renovering i stadshuset och omtag i brofrågan minskar Centerpartiets budgetförslag investeringsbudgeten med drygt 100 mnkr 2018 och 2019.

INNEHÅLL

Centerpartiets vision för Lidingö	5
Ekonomisk analys av budget	5
Effektivisering av stadens administration	5
Stora investeringar framöver – finansplan för stora investeringar	6
Kostnader för integration och nyanlända	6
Utjämningsystemet	7
Oförändrad skatt och finansiellt mål	7
Befolkningsprognos	7
Kommunstyrelsen	8
Effektivisering av stadens centrala administration	8
Kommunalråd	8
Lidingöbor i det demokratiska arbetet	8
Omtag i brofrågan	8
Upphandling	8
Expressprojekt för ungdomsbostäder	9
Plan för närservice i Lidingös stadsdelar	9
Hållbart byggande med livscykelperspektiv	9
Mindre omfattande renovering av stadshuset	9
Stadens miljöprogram	9
Förnyelsebar energi	9
Strategisk utplacering av laddstolpar	10
Utbildningsnämnden	10
Förskolelyft för tryggare barn	10
Trygghet med ordning i grundskolan	10
Fritidshem	11
Stöd till elever med särskilt behov	11
Hersby gymnasium	11
Lokalkostnader i skolan	12
Nyanlända i skolan	12
Svenska för invandrare (SFI) och yrkesutbildning	12
Behöriga lärare	12
Arbete mot missbruk, narkotika och alkohol	12
Omsorgs- och socialnämnden	12
Rätt till god äldreomsorg	12
Anhörigstöd	13
Bättre matsituation inom äldreomsorg och LSS	13

LSS.....	13
Sommarjobb till ungdomar	13
Sommarlovsentreprenörer.....	13
Sommarjobb för nyanlända ungdomar	14
Civilsamhällets roll i integrationsarbetet	14
Rekrytera fler familjehem	14
Socialsekreterare som trivs på arbetet	14
Kvinnojouren Kerstin	14
Kultur- och fritidsnämnden	14
Höjda föreningsbidrag förbättrar förutsättningar för föreningslivet	15
Förbättrade träningsmöjligheter för gymnastik på Lidingö	15
Ny simhall till 2019	15
Helhetsgrepp av Lidingövallen	15
Ekholmsnäs – ett idrottsområde året runt.....	16
Fritidsbuss.....	16
Spontanidrott	16
Utökade öppettider på biblioteket.....	16
Teknik- och Fastighetsnämnden.....	16
Mindre frihet för förvaltningen – tydligare politisk styrning	16
Bättre prognoser inför fastighetsinvesteringar	16
Hållbar fastighetsförvaltning	17
Boende för nyanlända	17
Gamla Lidingöbron - åtgärder för förlängning av trafiktillstånd	17
Utvecklad trafik för båtpendling	18
Restaureringen av Kottlasjön och dess vattensystem.....	18
Skötselplan för dagvattendammar	18
Infartsparkeringar.....	18
Boendeparkering som fungerar	19
Lidingö som cykelstad	19
Idrottslekplats på Vallen.....	19
Vatten och avlopp	20
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	20
Uppmuntra ny och hållbar teknik.....	20
Helhetsgrepp om Kottlasjön och dess vattensystem	20
Driftsbudget 2017.....	21
Investeringsbudget 2017 med plan för 2018–2019	22

CENTERPARTIETS VISION FÖR LIDINGÖ

Lidingö är en unik plats med en blandning av stora grönområden och varierad bebyggelse. Placeringen helt nära en storstad ger medborgarna möjligheten att kunna utnyttja såväl det småskaliga gröna samhällets lugn och charm som den större stadens stora utbud och puls.

Centerpartiet vill att Lidingö fortsätter att utvecklas i samklang med sin småstadskänsla där den gröna strukturen behålls. Utvecklingen skall ske i balans med den omliggande och snabbt växande Stockholmsregionen. Vi bryr oss om hela Lidingö och prioriterar de mindre stadsdelscentra som möjliggör att medborgarna kan promenera eller cykla för att nå daglig service.

Medborgarnas trygghet är viktig och speglas av en väl utvecklad omsorg för barn och äldre där respekten för varje människa sätts i fokus. Våra skolor är en trygg och inspirerande arbetsplats för våra ungdomar där lärarna är goda pedagoger och respekterade förebilder. En trygg stad innebär också att marginaliserade grupper får det stöd de behöver.

Den tryggheten är avgörande för att staden ska kunna leva upp till frasen "Hälsans ö". Dessutom anser Centerpartiet att för att leva upp till hälsoprofilen måste staden också vara "Idrottens ö". Lidingö ska ge medborgarna ökade möjligheter till spontanidrott och organiserade idrottsaktiviteter.

Lidingö har unika förtecken som ger energi och inspirerar till innovation. Enskilda entreprenörer såväl som det småskaliga näringslivet uppmuntras till vidareutveckling. Samarbeten mellan utbildning och näringsliv är viktigt och sträcker sig långt bortom Lidingöbron.

Vi vill att Lidingö 2030 är en av Europas grönaste städer. Vår lugna, innovativa och populära skärgårdskommun ska ha hållbara förtecken och vara en klimatsmart förebild för andra kommuner där miljöteknik i framkant prioriteras.

EKONOMISK ANALYS AV BUDGET

Effektivisering av stadens administration

Redan i Centerpartiets budgetförslag för 2015 pekade vi på möjliga effektiviseringsåtgärder som skulle kunna generera 22 miljoner kronor i besparingar av central administration. 22 miljoner som istället skulle kunna använts till välfärden och kärnverksamheter i skola och omsorg. Brist på politiskt ledarskap innebar tyvärr att ingen stor effektivisering fanns i stadens budget för 2016 men under året togs äntligen ett beslut om att effektivisering av staden skulle genomföras med målsättning att spara 50 miljoner kronor.

En del i effektiviseringen är omorganisationen där till exempel Stadsledningskontoret och Konsult- och servicekontoret slås ihop, att en ny förvaltning skapas som består av tidigare Tekniska förvaltningen, fastighetskontoret och delar av Kultur- och fritidsförvaltningen. Dessa organisatoriska förändringar kan om det genomförs på rätt sätt ge vissa positiva effektiviseringseffekter. Men det grundläggande för att uppnå målet om 50 miljoner kronor i effektivisering är att staden aktivt arbetar med att effektivisera de administrativa processerna.

Hittills saknar Centerpartiet en tydlig genomförandeplan avseende metod, besparingsmål inom respektive administrativ process och tidplan. Det saknas i dagsläget tydliga nyckeltal och en modell för hur fortlöpande mätning, kvalitetskontroll och uppföljning ska genomföras. För att effektiviseringen ska lyckas fullt ut krävs att detta åtgärdas.

Stora investeringar framöver – finansplan

Lidingö Stad står inför stora investeringskostnader framöver med skollokaler, ny simhall, renovering av stadshuset, överdäckning av Torsviksdiket och infrastruktur i samband med utveckling av Centrum/Torsvik, infrastruktur i samband med utveckling av andra stadsdelar samt nya Lilla Lidingöbron. Redan 2019 är beräknat lånebehov 1 800 mnkr. Centerpartiet anser att en projektbank bör skapas där kostnader och tidsåtgång för utförande är bedömda. Investeringarna bör sedan prioriteras utifrån Lidingöbornas behov.

Utifrån projektbanken bör en långsiktig finansplan för dessa stora investeringar arbetas fram som värderar finansiella resurser som blir disponibla från kommunala bolag, markanvisningar eller markförsäljning, eventuella överskott från driftsbudgetar och extern upplåning inom acceptabla ramar och en plan för hur dessa resurser blir tillgängliga. Sedan realiserar man projekten efter en prioritering av behoven för Lidingöborna. Projekten läggs in efter utrymmet i finansplanen och med hänsyn till om projekt kan senareläggas för att jämna ut kapitalbehovet.

Planeringen bör ligga över minst två mandatperioder, helst tre, det vill säga med ett perspektiv på tolv år.

För varje projekt i finansplanen bör frågor ställas om vilka behoven är, målsättningar med investeringen och hur dessa görs mest ekonomiskt. Innan nya skollokaler byggs bör exempelvis omfördelningar inom befintliga skolbyggnader undersökas noggrant, innan stadshuset renoveras bör en alternativ modell med mindre omfattande ombyggnad av innemiljön undersökas och innan Lilla Lidingöbron byggs behöver oklarheter i Ropsten, Spårväg City, östlig förbindelse, om höjdnivå, dubbelspår och Lidingöbanans framtida dragning klarläggas eller utvärderas.

En finansplan för långsiktig finansiering och hushållning vid investeringar är av största vikt för att undvika skattehöjningar för Lidingöborna. Det är bra att staden signalerat att arbetet med en finanspolicy pågår för hur framtida belåning ska hanteras hållbart.

Kostnader för integration och nyanlända

En verksamhet som ökat i omfattning rejält under 2015–2016 är integration och nyanlända. Ett viktigt arbete görs inom kommunen för att skapa boenden och integration för människor på flykt. När en verksamhet växer fort är risken att kontrollen inte hänger med. Centerpartiet vill se en genomlysning av alla kostnader kopplat till integration och nyanlända med målsättning att använda de statliga medlen staden får så effektivt som möjligt. För att lyckas med detta anser Centerpartiet att en ekonom/controller ska analysera och förbättra den ekonomiska styrningen av mottagandet. Idag är det ekonomiska ansvaret delat mellan bland annat integrationsenheten, enheten för ensamkommande, fastighetskontoret och utbildningsförvaltningen. En sammanhållen ekonomisk redovisning och kontroll behövs så att bland annat schablonersättning fördelas på ett smart sätt, att alla statsbidrag söks samt att pengarna gör maximal nytta för en närodlat och fungerande integration.

Under 2017 genomförs även regeringens sänkning av schablonersättning för ensamkommande från 1900 till 1350 kronor per dag. Det ställer stora krav på staden att omvandla delar av HVB-boendena i staden till stödboende och öka användningen av familjehem för att minska kostnaderna. Samtidigt är det viktigt att det även finns kvar HVB-boenden som krävs för ensamkommande barn med större behov.

Att ta fram smarta och kostnadseffektiva lösningar för boende för nyanlända blir en viktig fråga under 2017 när Lidingö enligt lagkrav ska ta emot 242 nyanlända. Staden måste samtidigt se att många nyanlända kommer behöva bosättning även 2018.

För att kostnaderna inte ska skena är en långsiktig plan avgörande. Detta eftersom de stora kostnaderna för kommunen riskeras efter att etableringsstödet två år är slut. Det krävs ett aktivt samarbete med arbetsförmedlingen för att öka andelen som kommer i arbete samt en tydlig utvärdering och uppföljning av hur lång tid det tar för nyanlända att komma i egen försörjning.

Utjämningsystemet

I stadens budget syns det dessvärre att den rödgröna regeringens ekonomiska politik straffar Lidingö ekonomiskt. Den rödgröna regeringen skapar svåra utmaningar för Lidingö med sämre villkor för företagare och högre avgift till utjämningsystemet. Den sammanlagda ekonomiska effekten av regeringens förändring av utjämningsystemet är ökade utgifter på 85 mnkr från 2014–2018. Redan 2017 betalar Lidingö drygt 300 mnkr till utjämningsystemet.

Oförändrad skatt och finansiellt mål

Centerpartiet föreslår en oförändrad kommunalskatt vilket innebär 18,64 kronor 2017 för Lidingö stads kommunalskatt.

Stadens finansiella mål innebär ett positivt resultat motsvarande 1 procent av verksamhetens kostnader ska uppnås för att dels ha marginal för oförutsedda kostnader och dels minska behovet av upplåning för investeringar. Detta innebär att Centerpartiet budgeterar för ett överskott på 30 miljoner för att uppnå det finansiella målet. Centerpartiets budgetförslag redovisas som förändringar ur liggande budgetförslag.

BEFOLKNINGSPROGNOS

Befolkningsprognosen fortsätter att peka på att gruppen av gymnasieelever kommer att öka under många år framåt. Vi konstaterar samtidigt att det redan idag finns Lidingöelever som inte kommer in på Hersby gymnasium, efter andra antagningen stod 72 elever som reserver till Hersby gymnasium. Det finns därtill ett betydande antal elever som inte går på det program man önskar. På grund av platsbristen har staden i år fått hyra in extra lokaler utanför skolområdet för elever i språkinträdning, en lösning som varit nödvändig på grund av nedläggningen av Gångsätra men inte önskvärd då integrationen mellan eleverna minskar. En yttre osäkerhet inför framtiden är hur Stockholms stad kommer att ställa sig till det fria gymnasievalet då även antalet Stockholmselever kommer att öka.

Det är viktigt att staden tar lärdom av det tidigare beslutet att lägga ner Gångsätra gymnasium och undviker att staden tappar rådigheten över kostnadseffektiva skollokaler när elevkullarna ökar. Nu har istället undersökning om tillbyggnad av Hersby gymnasium påbörjats, vilket kommer att belasta såväl stadens investeringsbudget samt medföra ökade lokalkostnader som riskerar att urholka gymnasiepengen. Därför efterfrågar vi i framtiden bättre och mer kompletta beslutsunderlag med ett mer långsiktigt perspektiv och tydligare konsekvensbeskrivningar.

I nuvarande befolkningsprognoser ser vi att både gymnasie- och högstadieelever ökar med cirka 20 procent till 2020 medan låg- och mellanstadieeleverna minskar något. Kommunförbundet i Stockholm län (KSL) räknar med ökade elevkullar i gymnasiet med 40 procent till 2030 och att elevökningen inom de högskoleförberedande programmen inte rymms inom nuvarande skolor till 2020. Det är av yttersta vikt att staden planerar långsiktigt för behov av skolplatser så att dyra nedläggningar eller nyproduktioner kan undvikas.

KOMMUNSTYRELSEN

Effektivisering av stadens centrala administration

För att stadens effektiviseringsprojekt ska nå upp till besparingsmålet om 50 miljoner kronor bör stadsledningskontoret ta fram genomförandeplan med besparingspotential per administrativ process, tidplan och nyckeltal för mätbar uppföljning.

Kommunalråd

Inför budget 2011 motsatte vi oss den ökning av antal kommunalråd som då genomfördes. Dessa medel skulle istället kunnat användas i stadens verksamhet inom skola och omsorg. Vi konstaterar att detta inte är någon försvarbar användning av skattebetalarnas pengar. Nya kommunalråd för mandatperioden 2015 – 2018 borde ha begränsats till 2,5 tjänster vilket skulle inneburit en årlig besparing med 1,7 miljoner kronor per år jämfört med nuläget. Vi konstaterar att de nuvarande kommunalråden nu är valda till 2018.

Lidingöbor i det demokratiska arbetet

Lidingöborna har visat ett stort intresse för lokala frågor via sociala medier. Det är rimligt att stärka deras möjlighet att påverka och samverka vid större projekt i stadsdelarna på ett mer demokratiskt sätt. Det kan dels handla om att öppna upp för medborgarförslag, använda participatory budgeting vid noga utvalda projekt samt att ha en större dialog med boende vid projekt som påverkar den egna stadsdelen.

Omtag i brofrågan

I dagsläget finns för många oklara frågor för att kunna ta ett välgrundat beslut om vilken bro som ska byggas. Exempelvis är detaljplanerna i Ropsten som påverkar spårdragningen inte klara, det råder oklarheter kring eventuell spårtrafik i en östlig vägförbindelse och det är fortfarande inte klart om Spårväg City blir av. I detta osäkra läge skulle det vara oansvarigt att ta ett investeringsbeslut som låser fast Lidingö i en begränsad lösning med låg höjd på bron och enkelspår för 120 år framåt.

För att pendlingstrafik med båt ska kunna passera krävs 8,5 m enligt trafikförvaltningen. Båtpendling som utvecklas i Stockholmsområdet för tillfället.

Dessutom behöver staden utvärdera Lidingöbanan via Centrum innan brobeslutet tas. Om staden vill att Lidingöbanan ska gå via centrum inom 120 år är inte en låg bro försvarbar eftersom det skapar dåliga förutsättningar för en hållbar dragning av banan.

Centerpartiet har därför inga avsatta medel för investering i Lilla Lidingöbron under planperioden (minus 275 miljoner jämfört med majoritetens budget) utan istället 46 miljoner i investeringsmedel för renovering och införande av Early Warning-system av Gamla Lidingöbron för förlängd drift till 2025 (se mer under tekniska- och fastighetsnämnden).

Upphandling

Staden har i kraft av att vara beställare och kravställare, stora möjligheter att påverka varje inköp och upphandling av varor, tjänster och entreprenader i hållbar riktning. Centerpartiet efterlyser en helhetssyn för miljökrav i upphandling, med stöd i miljöstyrningsrådets rekommendationer.

Ett exempel på passiv hållning i stadens budget är andelen ekologiska produkter i maten. Nivån ligger oförändrad på 30 procent de kommande åren. Lund har idag 50 procent ekologiska produkter medan Uppsala satsar på 100 procent med målgång 2023. Centerpartiet satsar på utveckling och vision kring mat och hälsa. Staden bör höja målet för andelen ekologiska produkter i nästa upphandling.

Expressprojekt för ungdomsbostäder

Staden arbetar med ett pilotprojekt för att skapa ungdomsbostäder med expresshantering. Projektet ska ske i samverkan med privat aktör. Detta är en del i majoritetens och Centerpartiets lösning för Lidingöhem och viktig del för att nå en hållbar bostadsmarknad på ön.

Plan för närservice i Lidingös stadsdelar

Närservice skapar mer levande och trygga stadsdelar samtidigt som det minskar beroendet av bilen. Vi vill att staden tar fram plan för närservice i Lidingös stadsdelar och avsätter 200 000 kronor för ändamålet. Planen ska tas fram i dialog med boende och företag som verkar i stadsdelarna.

Hållbart byggande med livscykelperspektiv

Staden planerar att under 2017 ta fram ett program för hållbart byggande. Programmet bör innehålla social hållbarhet med bostäder för alla grupper i samhället, ekonomisk hållbarhet för kommunen och miljömässig hållbarhet med livscykelanalyser av husets påverkan på miljön. Livscykelanalys innebär att staden ska se på husets miljöpåverkan från vaggan till grav, från råvara till slutanvändning. Hållbar stadsutveckling bör innebära att hyresrätternas andel av Lidingös bostadsmarknad hålls kvar på en nivå kring 30 %.

Mindre omfattande renovering av stadshuset

Majoriteten lägger 275 miljoner kronor på investering av stadshuset. Centerpartiet har i sin analys sett att en stor del av renoveringen som görs är onödigt och vill att budget för stadshusets renovering bantas till 125 miljoner. Centerpartiet vill att nödvändig renovering görs för att husets drift ska fungera (enligt utredning 100 mnkr). Med resterande medel anser Centerpartiet att staden gör mindre åtgärder för mer effektiv användning av stadshusets utrymmen i linje med det öppna kontorslandskap som finns på nuvarande miljö- och stadsbyggnadskontoret.

Stadens miljöprogram

Det är positivt att staden har reviderat miljöprogrammet men vi anser att staden kunde gått längre, bland annat genom mer ekologisk mat och enklare insamlingsmetoder för avfall till återvinning. Två positiva punkter i revideringen av miljöprogrammet är att en kemikalieplan ska inrättas och att förnyelsebar energi lyfts fram i miljöprogrammet.

2020 ska ett nytt miljöprogram antas. Under 2018–2019 bör arbetet inledas med en längre och öppnare förberedelseperiod än i nuvarande miljöprogram. Framtagandet bör inledas genom att brett samla in idéer från Lidingöborna. Vi vill att framtagandet av det nya miljöprogrammet sker med öppna samtal i stadsdelarna, i Lidingös skolor, genom föreningslivet och Lidingös näringsliv. Staden måste få med sig Lidingöborna, föreningarna och näringslivet för att nå miljömål och klimatmål för hela det geografiska området Lidingö.

Förnyelsebar energi

Centerpartiet vill att Lidingö tar ledningen i klimat- och miljöarbetet. En del handlar om energianvändningen i de egna lokalerna som på senaste åren har effektiviserats med mer än 20 procent vilket är väldigt bra och vi välkomnar att arbete fortsätter i det reviderade miljöprogrammet.

Centerpartiet vill även att nästa steg tas genom att alla kommunala byggnader går igenom för att se vilka som passar för investeringar i förnyelsebar energi som sänker kostnaderna för energiförsörjningen och dessutom innebär tillskott av koldioxidfri energi. Medel för detta arbete bör finnas inom teknik- och fastighetskontoret då det är en del av beslutat miljöprogram.

Centerpartiet lägger ytterligare 0,2 miljoner för en informationskampanj till Lidingöborna för att synliggöra och medvetandegöra om solenergis möjligheter utifrån den solkarta som tas fram av Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) och presenteras inom kort.

Staden bör dessutom se över energiekonomi vad det gäller verksamheter som staden finansierar eller ger bidrag till.

Strategisk utplacering av laddstolpar

Centerpartiet vill skapa ett flexibelt och hållbart transportsystem. Förutom ett aktivt arbete för bättre kollektivtrafik och för en cykelstad kommer bilen vara en del av vår vardag även framöver. Det gäller dock att framtida bilar går på miljövänliga drivmedel och staden måste aktivt främja den utvecklingen. Alliansregeringen satte upp målet om fossiloberoende fordonsflotta till 2030. Centerpartiet satsar 0,1 mnkr för en strategisk plan på vilka platser som är bäst lämpade för laddstolpar samt för att laddinfrastruktur ska finnas med i exploateringsavtal.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

En fungerande utbildningsverksamhet är avgörande för stadens utveckling framåt. Centerpartiet vill prioritera barnen och skapa en trygg skola. Verksamheterna ska kännetecknas av öppenhet, mångfald i både innehåll och pedagogiska former med breda valmöjligheter för alla. Lidingö ska ligga i framkant för framtidens lärandemiljöer med en trygg och inspirerande arbetsplats för våra unga där lärarna är goda pedagoger och respekterade förebilder.

Förskolelyft för tryggare barn

Barn tillbringar stor del av sina första levnadsår i förskolan. Att förskolan är en trygg miljö är en viktig faktor för att barnen ska utvecklas till välmående och trygga ungdomar och vuxna. Centerpartiet har därför ett förskolelyft på 7 mnkr i vårt budgetförslag vilket motsvarar en uppräknings på 2 % extra vilket innebär en total pengökning på 3,75 % i förskolan plus en hyressänkning motsvarande 2,5 % penguppräknings i de kommunala förskolorna.

Forskningen visar att det är en nödvändighet med små grupper om barnen ska utvecklas till trygga individer. Stora barngrupper och allt mindre resurser ger stressad personal och stressade barn. Det är särskilt viktigt i den yngsta åldersgruppen att inte grupperna är för stora. Med vårt förskolelyft gör vi det ekonomisk möjligt för förskolorna att börja arbetet med att minska gruppstorlekarna.

Centerpartiet har en tydlig målsättning för att nå en trygg förskola med ökad andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning och höja personaltäteten i Lidingös förskolor. Vår målsättning är att småbarnsgrupper med barn 1 – 3 år består av 4 barn per vuxen i grupp av max 12 barn samt att barngrupperna med barn i åldrarna 3–5 år består av max 18 barn per grupp med personal motsvarande 3 vuxna varav 2 med pedagogisk högskoleutbildning. För att detta ska vara möjligt krävs tillskott av resurser.

Idag har endast 29 procent av Lidingös förskolepersonal pedagogisk högskoleutbildning, för att förskolan ska vara trygg behöver denna siffra öka. Då måste det vara attraktivt att arbeta på Lidingö vilket kräver en stimulerande arbetsmiljö där mindre barngrupper är en del men också högre lön. Förra året fick grundskole- och gymnasielärarna en högre löneökning än förskolans personal som halkar efter. 2015 fick förskolelärare ett par tusen i högre lön om de arbetade i Stockholm kommun.

Trygghet med ordning i grundskolan

En lugn och trygg skola med arbetsro och med fokus på kunskap och glädje är grundläggande för en bra utbildning. Lugn och ro som behövs i skolan skapas genom kompetenta och kunniga lärare som har tid med varje elev. På Lidingö har vi en mycket kunnig lärarkår och många bra skolor. Målet är att

skapa en individuellt anpassad skola där kunskaperna står i centrum och att ge alla elever en rättvis chans att lyckas oavsett bakgrund. Centerpartiet stödjer därför det nya socioekonomiska stödet och instämmer med majoritetens uppräknings på 1,75 % plus en hyressänkning motsvarande 2,5 % penguppräknings i de kommunala skolorna.

Skolorna har idag en ojämn fördelning i klasstorlek och en del klasser går halvtomma och är väldigt små medan andra är överfulla. Detta skapar en orättvisa. Staden borde på ett bättre sätt kunna anordna verksamheten så att grupperna fylls jämnare och så att snittstorleken på grundskoleklasserna därmed kan minskas genom ett effektivare resursutnyttjande.

Varje skola ska arbeta aktivt med ordningsregler i skolan för att skapa en lugn och trygg skolmiljö. Tydliga regler om hur man behandlar varandra i skolan som alla vuxna i skolan arbetar för att upprätthålla är avgörande för att minska mobbing, trakasserier och kränkningar. I delårsrapporten för första halvåret 2016 påpekas brister i arbetet. Andelen elever i årskurs 5 som instämmer i påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" har minskat med 10 procentenheter och i årskurs 8 med 6 procentenheter. Andelen som anger att de blivit kränkta av andra elever och/eller lärare har också ökat. Centerpartiet anser det viktigt att Lidingö stads arbete för nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling fortsätter.

Fritidshem

I Lärarförbundets ranking "Bästa skolkommun 2016" ligger Lidingö bland de sämsta kommunerna i landet på andel utbildade lärare och lärartäthet. I lärartäthet är vi sjätte sämst i landet. En av anledningarna till detta är att personaltätheten är väldigt låg i Lidingös fritidshem, enligt Skolverket går det 19,1 elever per anställd vilket kan jämföras med 13,2 i Stockholms län. Personalens utbildningsnivå och personaltäthet på fritidshemmen behöver ses över under 2017 för att barnen ska få en bättre och tryggare fritidsverksamhet.

Stöd till elever med särskilt behov

Majoriteten väljer att minska stödet till elever med särskilt behov. Centerpartiet vill minimera minskningen och omfördelar därför 1,1 miljoner i det som i utbildningsnämndens budgetunderlag kallas oförutsedda utgifter till att ligga kvar inom särskilt stöd.

Hersby gymnasium

Skolpengen inom gymnasiet höjs i enlighet med pengnivåerna som föreslås i samverkan med Kommunförbundet i Stockholms län (KSL). Pengbeloppet för introduktionsprogrammet (IM) höjs i likhet med majoritetens förslag med 1,75 %.

Centerpartiet ser på oro att antalet reserver till Hersby gymnasium efter andra reservantagningen 2016 var 72 elever. Av dessa var mer än hälften Lidingöungdomar. Sex Lidingöungdomar saknade till och med helt gymnasieplats i det läget. Elevkullarna ökar flera år framåt vilket innebär att problemen kommer öka. Kommunförbundet i Stockholm län räknar med ökade elevkullar med 40 procent till 2030 och att elevökningen inom de högskoleförberedande programmen inte ryms inom nuvarande skolor till 2020. Konkurrensen om de platser som finns kommer därmed öka ytterligare.

Att Gångsätra gymnasium lades ner innebär en otryggare situation för Lidingös gymnasieungdomar som Centerpartiet beklagar. Det innebär att allt fler resurssvaga Lidingöelever riskerar att antingen helt sakna gymnasieplats eller behöver pendla till mindre populära gymnasieskolor långt borta. Det är därför avgörande att staden tar fram hållbara lösningar för att möta ökande elevkullar framåt.

Lokalkostnader i skolan

Det är bra att nya hyressystemet innebär lägre kostnader för hyran för de kommunala skolorna som tidigare fått bära orimliga kostnader för kommunens ansvar att bygga nya skollokaler. Det är dock viktigt att en uppdaterad analys upprättas för att se hur de nya lokalkostnaderna belastar såväl stadens som fristående förskolor.

Nyanlända i skolan och svenska för invandrare (SFI)

Centerpartiet instämmer i den satsning på nyanlända som görs av majoriteten på 2,5 mnkr samt satsningen på SFI på 2,5 mnkr. Att SFI fungerar är avgörande för att integrationen ska fungera. Staden bör arbeta för att kopplingen mellan SFI och yrkesutbildningar inom bristyrken stärks.

Behöriga lärare

Bristen på behöriga lärare är betydande i regionen och den kommer att öka. Stockholms stad är lönebildande och många lärare måste dessutom passera Stockholm för att komma till arbetet på Lidingö. Därför måste Lidingö förhålla sig till lönerna i Stockholm och vara konkurrenskraftiga. Idag ligger lönerna för samtliga kategorier av lärare på Lidingö under eller betydligt under kollegorna i Stockholm vilket inte är hållbart över tid.

Ett steg i rätt riktning togs för grundskole- och gymnasielärarnas löner 2016 men arbetet måste fortsätta för att Lidingö ska vara en attraktiv arbetsgivare. Staden bör tydligt redovisa löneutveckling och löneläge för Lidingö i relation till Stockholm för lärarna i förskola, grundskola och gymnasium. Vi vill också se hur personalomsättningen ser ut inom respektive kategori och över tid. Vi vill slutligen få förtydligat hur löneglidningen påverkar löneläget för nyanställningar.

Arbete mot missbruk, narkotika och alkohol

En plan för hur staden skapar förutsättningar så att ungdomar inte brukar alkohol, narkotika, doping och tobak är framtagen av förvaltningen i samarbete med polisen. Ett aktivt arbete i samverkan mellan skola, sociala, elever, föräldrar och polis åren framöver behövs för att handlingsplanen ska ge önskad effekt.

OMSORGS- OCH SOCIALNÄMNDEN

Omsorgs- och socialnämnden är stadens näst största förvaltning och ska se till så att alla individer, oavsett funktionsnedsättning eller ålder ska få leva sitt liv utifrån sina behov och önskemål. Det ska vara trivsamt och berikande att åldras på Lidingö med tillgång till mötesplatser och olika aktiviteter.

Äldre behöver förr eller senare någon form av stöd och hjälp i det dagliga livet. Vård och omsorg ska präglas av respekt för människors integritet och rätt till värdighet och rätt till självbestämmande. Lidingös äldre och funktionsnedsatta ska ha rätt till hög kvalitet och valfrihet.

Rätt till god äldreomsorg

Äldreomsorgen är en central del av kommunens verksamhet och riktar sig till Lidingöbor över 65 år som är i behov av stöd och hjälp i vardagen. Vård och omsorg ska präglas av respekt för människors integritet, rätt till värdighet och rätt till självbestämmande. Lidingöborna ska kunna ställa höga krav på kvalitet och valfrihet vid omsorgsinsatser. För att Lidingöborna ska få sin rätt till en god äldreomsorg föreslår vi en satsning på 4,5 miljoner kronor, genom extra uppräknings på 1 procent till vård- och omsorgsboenden samt till hemtjänsten. Detta innebär att ökningen tillsammans med majoritetens ökning totalt blir 2 procent.

Vi vill stärka hälsoarbetet på omsorgs- och stödboendena där personalen får mer tid för varje äldre och där utomhusvistelser görs tillgängliga och roliga.

Anhörigstöd

En av nämndens målsättningar inför nästa år är att skapa förtroendefulla relationer mellan medarbetare och anhöriga. Det är ett bra mål som måste prioriteras framåt för att skapa en bra miljö för de boende, de anhöriga och personalen. Ett fungerande samarbete med de anhöriga och personliga kontakter förbättrar verksamheten.

De anhöriga är viktiga som vårdare inom äldreomsorgen. Att vara den som hjälper en anhörig kan kännas nödvändigt, viktigt och inspirerande. Men det finns också stunder då man som anhörig kan behöva stöd. Vid behov och önskemål ska Omsorgs- och socialnämnden ge stöd och hjälp till anhöriga som vårdar i hemmet. Vi vill betona nämndens målsättning att anhöriga ska uppleva att de får det stöd och den hjälp de behöver för att fortsätta vara anhörig i vardagen. Under 2015 visste endast 39 % av de anhöriga om vilka stöd de kan erbjudas vilket givetvis måste förbättras.

Staden har två anhörigkonsulenter som hjälper anhöriga och det är positivt att denna resurs finns. Här finns stöd för anhöriga i form av exempelvis mötesplatser, föreläsningar och enskilda samtal. Det är också viktigt att anhöriga får kunskapen om hur den de vårdar kan söka bistånd för hemtjänstutgifter som kan avlasta den anhöriga. Anhörigverksamheten bör utvärderas för att se hur stödet till anhöriga kan förbättras ytterligare.

Bättre matsituation inom äldreomsorg och LSS

Delmålet "den enskildes behov och önskemål formar måltidssituationerna" är ett bra mål för äldreomsorgen men det är av yttersta vikt att målet också gäller verksamheten inom LSS. De boende på gruppboende för LSS kan ofta inte laga mat själva och då hänger det på personalens kostkunskap för att en näringsriktig kost ska serveras. Det ställer höga krav på kunskapen hos personalen och det har förekommit undernäring och vätskebrist bland de boende. Centerpartiet önskar att ansvarig personal för mathållning utses och utbildas inom LSS-verksamheten. En annan del i att förbättra matkvaliteten och undvika undernäring inom LSS vore att öka möjligheten att laga och äta mat mer gemensamt än vad som sker idag.

Vid nästa upphandling av mat för äldreboende är det av stor vikt att högre kvalitetskrav ställs så att maten anpassas efter äldres förändrade smak.

LSS

Vi genomför precis som majoriteten en uppräkningsökning av pengbeloppet på 0,5 procent. Det är av yttersta vikt att verksamhetsmålet "förtroendefulla relationer finns mellan lidingöborna och personal i våra verksamheter" prioriteras inom LSS liksom förbättrad matsituation.

Sommarjobb till ungdomar

Många kommuner har valt att satsa på sommarjobb, Lidingö är näst sämst i länet på sommarjobb. Ett sommarjobb kan vara ett första steg in på arbetsmarknaden för många ungdomar. Det är också en bra arbetslivserfarenhet tillsammans med de praoveckor eleverna har under skoltiden. Vi föreslår att 50 ungdomar till ges möjlighet till sommarjobb under tre veckor. Medel anvisas med 600 000 kronor.

Staden bör eftersträva att ungdomarnas sommararbete ger mervärde till Lidingöborna som annars inte skulle bli gjorda. Det kan handla om att hålla öppet på biblioteket eller Lidingövallen, ge sällskap till de äldre på våra äldreboenden eller genom att plocka skräp och sköta trädgårdsarbete.

Sommarlovsentreprenörer

250 000 bör satsas på Sommarlovsentreprenörer som ger unga en möjlighet att prova att driva företag. Idag finns liknande projekt i cirka hälften av länets kommuner. Detta kan dels vara nya entreprenörsidéer eller att ungdomar utvecklar företag som skapats under arbetet med Ung

Företagsamhet på Hersby gymnasium. Sommarentreprenörer innebär att kommunen går in med 2000 kronor i startbidrag och erbjuder stöd, mentor och en utbildningsvecka i början av sommaren. Det ger ungdomar en inblick och kunskap i att driva ett företag, våga tänka kreativt och prova nya idéer. Förhoppningsvis kan det även ge lite extra i plånboken. Under första året innebär satsningen omkring 20 sommarlovsentreprenörer och om satsningen lyckas kan platserna succesivt höjas kommande år. Centerpartiet vill uppmuntra unga att utveckla sitt entreprenörskap.

Sommarjobb för nyanlända ungdomar

Ur integrationsenheten överföringsbudgeten vill Centerpartiet att en satsning på sommarjobb för nyanlända ungdomar görs på 0,5 mnkr.

Civilsamhällets roll i integrationsarbetet

För att få en fungerande integration på Lidingö är civilsamhället en avgörande aktör. Både i form av organisationer som Rädda Barnen som hjälper barn och ungdomar som nyligen kommit till Sverige med lärläsnings till privatpersoner som bidrar som volontärer i språkkafé. Även idrottsföreningar som ger möjligheten för nyanlända barn, ungdomar och vuxna att möta redan etablerade Lidingöbor på lika villkor.

Integrationssamordnaren arbetar för att stärka civilsamhället och bör underlätta initiativ från föreningar, organisationer och privatpersoner som stärker integrationsarbetet. En kommande utmaning blir att skapa aktiviteter och möjligheter för integration när större delen av de nyanlända är ensamstående män.

Rekrytera fler familjehem

För en snabbare och bättre integration bör ensamkommande i så hög utsträckning som möjligt placeras i familjehem. Staden bör vara mer aktiv för att rekrytera familjehem till de barn som nu bor på tillfälliga jourhem. De medel som på längre sikt då frigörs från HVB-hemmen kan med fördel användas för att öka ersättningen till familjehemmen samt kontinuerligt stödja och utvärdera hemmen.

Socialsekreterare som trivs på arbetet

För att verksamheten ska fungera bra är det viktigt att staden har socialsekreterare som trivs på arbetet och vill stanna i kommunen under en längre tid för att få kontinuitet och lokalkännedom i stadens arbete. Det är bra att staden planerar att arbeta med introduktions- och mentorsprogram samt karriärutveckling gällande socialsekreterare i kommunen.

Kvinnojouren Kerstin

Kvinnojouren Kerstin är en ideell förening som hjälper och stödjer kvinnor och barn på Lidingö som är utsatta för våld i nära relationer. Under året beslutade Omsorgs- och socialnämnden att minska kvinnojourens stöd. Centerpartiet anser det olyckligt att minska stadens stöd speciellt då enkätstudie tillsammans med andra Stockholmskommuner visar att våld i nära relationer förekommer i högre grad på Lidingö. Centerpartiet budgeterar 50 000 kronor för att höja bidraget.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Centerpartiet vill skapa bästa möjliga förutsättningar för att bedriva idrott för alla Lidingöbor, gamla som unga, elit, handikapp eller bara som motion. För en kommun med profilen "hälsa" måste förutsättningarna för idrott vara på topp för att trovärdigheten i profilen ska upprätthållas. För att vara "Hälsans ö" måste man också vara idrottens ö.

Höjda föreningsbidrag förbättrar förutsättningar för föreningslivet

Genom ett fantastiskt arbete av många ideella krafter ges möjlighet för våra barn och ungdomar att hålla på med kultur och idrott på sin fritid. Vi menar att vi från stadens sida måste stödja alla de föreningar som lägger ner tusentals timmar, helt utan ersättning genom att öka föreningsbidraget för barn och ungdomar. Detta är även en viktig del av integrationsarbetet. Centerpartiet höjer föreningsbidraget med 1 mnkr under 2017.

Förbättrade träningsmöjligheter för gymnastik på Lidingö

Idag räcker inte nuvarande gymnastikhall i Högsåtra till. Det behövs förbättrade träningsmöjligheter och Centerpartiet avsätter 0,1 mnkr under 2017 för att ta fram förslag på förbättringar i samband med utvecklingen av Högsåtraområdet i nära dialog med berörda föreningar.

Ny simhall till 2019

Lidingö saknar en modern simhall. En ny simhall ligger högt på Lidingöbornas önskelista. I en kommun som kallar sig hälsans ö måste man ha anläggningar som möjliggör skonsam träning för äldre, rehabträning, möjlighet för barn att lära sig simma och simklubsverksamhet. Vi vill därför skapa en attraktiv och välkomnande simhall för alla åldrar med fokus på att lära de små barnen att simma på ett säkert vis; att få ungdomar engagerade i simningen som idrott och därmed skapa sunda vanor; att skapa en idrottsyta för våra äldre och för människor med rehabiliteringsbehov som behöver en ändamålsenlig bassäng med varmare vatten.

En modern simhall ska även uppfylla de formella kraven på exempelvis banbredd som gör att simklubben ges möjlighet att arrangera tävlingar som lockar besökare till Lidingö.

Centerpartiet vill leverera en funktionell och kostnadseffektiv simhall innan 2019. För att klara detta är ambitionen att lägga anläggningen inom gällande detaljplaner. Centerpartiet vill därför att badet läggs i Gångsätra med ett investeringstak på 150 mnkr. Detta nya bad ska innehålla en 25m-bassäng med 8 banor samt en rehabiliterings- och undervisningsbassäng med höj- och sänkbar botten på 10x16 meter. Investeringskostnaderna sänks från Badhusutredningens förslag eftersom vi ersätter den föreslagna familjebassängen med Gångsätrabadets nuvarande bassäng, använder de investeringar som gjordes i renovering av Gångsätrabadet för drygt 5 år sedan med nytt ytskikt och ny reningsanläggning på cirka 45 mnkr samt att själva nybyggnationen blir mindre i yta som konsekvens av ovanstående.

Genom vår modell skapas ett bad med tre bassänger som täcker behoven för träning, rehabilitering samt bad och lek. Centerpartiet avsätter 150 mnkr i investeringskostnader över 2018 och 2019 med inledande planarbete 2017 som finansieras ur Kommunstyrelsens investeringsreserv.

Helhetsgrepp av Lidingövallen

Centerpartiet välkomnar att en projektering av nya banor med 400 meter görs under 2017. Centerpartiet instämmer därmed i investeringsnivån för idrottslokaler på 35 miljoner kronor.

Det finns stora utvecklingsmöjligheter att skapa en modern arena för olika idrotter. I en modernisering bör ett helhetsgrepp av Lidingövallen tas där det i etapp 1 är anläggningen av 400 meters löparbanor med en fullstor naturgräsplan och möjlighet för de två beslutade tennisbanorna att byggas. I etapp 2 bör staden möjliggöra gemensamma kanslilokaler för bland annat Lidingöloppet och styrketräningslokaler för friidrotten. På längre sikt bör planering för en multihall för friidrotten ses över. Övriga önskemål i nuläget är en sandyta mellan Vallen och Norra Kungsvägen för volleyboll, en plats för basket, utegym, och padeltennis. Centerpartiet vill att Lidingövallen ska vara en plats som lockar till rörelse för alla åldrar och vill därför att en lekpark skapas, läs mer under teknik- och fastighetskontoret.

Ekholmsnäs – ett idrottsområde året runt

Under 2016 har avtalet med tidigare entreprenör av skidbacken brutits i förtid vilket Centerpartiet välkomnar då det skapar förutsättningar för att utveckla skidbacken. Det är viktigt att staden i arbetet framåt samarbetar nära med alla föreningarna i området. Då kan området utvecklas till ett riktigt idrotts- och hälsomecka i samklang med en naturskön omgivning där längdskidor, alpin åkning, golf, cykling, löpning och promenad samsas och möts. För att det ska bli verklighet behöver den nuvarande parkeringen utökas, driving rangen vändas för att höja säkerheten i längs promenadvägen och möjligheter för utökade klubblokaler för kafé, ombyte och toaletter skapas. Centerpartiet instämmer i de 1,5 mnkr som avsatts i investeringsbudgeten för Ekholmsnäsområdet.

Fritidsbuss

Vi ser försämrade kommunikationer på tvären med minimal turtäthet på 203:an. Dessutom obefintliga möjligheter att ta sig till Ekholmsnäsbacken kollektivt vilket ökar bilåkande dit med behovet av skidutrustning eller golfbag. Därför vill Centerpartiet att det utreds hur mycket en kommunal fritidsbuss skulle kosta samt om den kan samköras med nuvarande linje 923.

Spontanidrott

Vi anser att fler idrottsplatser och skolgårdar kan spolas vintertid för skridskoåkning. Detta förutsätter ett visst underhåll från endera skolförvaltningen eller tekniska- och fastighetsförvaltningen med hjälp av befintlig personal eller timanställda.

Centerpartiet vill att staden ser över tillgången till multibollplaner för spontanidrott där tidsbokning inte krävs. Det måste finnas tillgängliga planer för spontant bollspel över hela Lidingö.

Utökade öppettider på biblioteket

Biblioteket har en viktig roll som mötesplats för Lidingöbor. Från alla grupperingar och åldrar kan biblioteket vara en välkomnande plats. Idag är öppettiderna starkt begränsade på helgerna till 3–4 timmar per dag och därför tillsätter Centerpartiet 1 mnkr för utökad och förstärkt personal som gör att biblioteket kan ha förlängda öppettider över helgerna. Biblioteket har en viktig roll att spela i integrationsarbetet och Centerpartiet menar att biblioteket under 2017 ska rikta aktiviteter som stärker integration mellan nyanlända och redan etablerade.

TEKNIK- OCH FASTIGHETSNÄMNDEN

Den nya teknik- och fastighetsnämnden måste under 2017 hålla fokus på att hålla i skattebetalarnas pengar. Efter snabbcykelbanan korta visit på Norra Kungsvägen till en kostnad av ett antal miljoner kronor har förvaltningen ett behov av nystart. Nämnden är länken mellan invånarna och tekniska förvaltningen. Nämnden bör därför tidigt delta i utformningen av åtgärder och för att uppnå det bör nya arbetsformer prövas.

Mindre frihet för förvaltningen – tydligare politisk styrning

Förvaltningen har under 2016 genomfört projekt utan nämndens medverkan (Bodalsparkeringen och timglashållplats för 201:an på Kottlavägen). För att undvika beslut utan behandling i nämnden väljer Centerpartiet att ta bort investeringsrubrikerna "Åtgärder enligt hastighetsplan", "Åtgärder enligt trafikplan" och "Säkra cykelvägar" och lägger dessa under "Tekniska förvaltningens investeringsreserv" så att förvaltningen och nämnden måste samverka om vad medlen ska användas till.

Bättre prognoser inför fastighetsinvesteringar

Fastighetskontoret måste förbättra sina metoder avseende bedömningar av projektens slutkostnader efter genomförande. Beslutsunderlag för politiker måste vara realistiska och ta hänsyn till de

osäkerhetsfaktorer som förekommer i investeringsprojekt. Under 2016 är utbyggnaden av Torsvik skola ett projekt där kostnaderna i skollokalernas utveckling skenade efter ett inledande investeringsbeslut.

Vid större upphandlingar där staden använder samverkanskontrakt med en entreprenör är det av yttersta vikt att Fastighetskontoret efter inledande etapper använder en oberoende bedömare för en objektiv kalkyl av slutkostnad innan samarbetet med en entreprenör går vidare till en byggnation. Staden riskerar annars att ledas av en kunnigare och mer erfaren motparts metodval och kostnadsstyrning.

Hållbar fastighetsförvaltning

Lidingö ska vara en av Sveriges ledande kommuner inom miljö och hållbar utveckling. Stadens identitet och varumärke med hälsa ska också förknippas med en hållbar utveckling. Lidingös bebyggelse och offentliga miljöer ska präglas av djärvt och hållbart samhällsbyggande med teknik i framkant som speglar delar av pågående forskning, exempelvis kring nya material. Vid ny- och ombyggnad av lokaler och byggnader ska högsta miljöprestanda eftersträvas.

Energisparåtgärder har gjorts med 23 procent vilket är mycket bra, vi önskar att detta arbete fortsätter med oförminskad kraft och kompletteras med förnyelsebar energi på kommunala byggnader i enlighet med det reviderade miljöprogrammet.

Boende för nyanlända

Boende för nyanlända är en stor utmaning budgetåren framåt. Centerpartiet menar att stort fokus måste läggas på att få fram bostäder för nyanlända. Målet måste vara att undvika tillfälliga lösningar i största möjliga mån. 2017 ska Lidingö enligt lagkrav ta emot 242 nyanlända och mycket tyder på att siffran 2018 kommer ligga på liknande nivå.

Centerpartiet menar att staden ska lägga fokus på:

- Göra det lättare för privatpersoner att hyra ut del av bostad (exempelvis rum eller lägenhet i villa). Staden ska ha tydliga erbjudande om vilken hyra som är möjligt att få och aktivt marknadsföra möjligheten att bidra.
- Staden ska på liknande sätt som för ungdomsbostäder skapa expressprojekt för bostadsprojekt för nyanlända. Dessa bostäder bör lätt kunna växla användningsområde när behoven för nyanlända minskas, genom att vara anpassade för seniorboende eller andra typer av boende där stadens behov ökar framåt.
- I nyproduktion bör staden kräva större andel lägenheter för stadens behov som kommer vara högt i många år framåt.
- Söka samarbete med konferensanläggningar för tillfälliga lösningar som ger lägre kostnader än andra tillfälliga lösningar som ombyggnation av lokaler eller paviljonger.

Staden bör genomgående arbeta tillsammans med frivilligorganisationer för att skapa möten mellan redan etablerade Lidingöbor och de nyanlända, en extra satsning på detta bör göras vid etablering av paviljonger för att möjliggöra en bättre integration.

Gamla Lidingöbron - åtgärder för förlängning av trafikillstånd

Lidingö stad är i egenskap av ägare till bron infrastrukturförvaltare och har därmed ansvar för att Lidingötågen kan använda gamla bron tills en ny står på plats. Oavsett om en ny bro byggs nu eller om ett omtag tas i brofrågan, vilket Centerpartiet förespråkar, måste Gamla Lidingöbron säkras för en period på minst 6–7 år framåt.

Således bör den tekniska övervakningen av Gamla Lidingöbron kompletteras genom teknisk information i realtid i vilket fall. Detta kan ske genom installation av lutningsmätare på alla brofundament (över vattenytan) i två riktningar samt signal till avläsningspunkter. Inspektioner ger begränsad information om pålarnas översta del i bästa fall – ingen förvarning om vad som sker i de djupare partierna som går genom bottenslam och sediment.

Det är med tillfredsställelse som vi noterat samarbetet med KTH med flera för installation av teknisk övervakning i två punkter av brokonstruktionen. Detta är steg i rätt riktning men ger inte en helhetsbild hur bron mår.

Kostnader för ett Early Warning-system (investering och fortlöpande skötsel och avläsning) är marginella i förhållande till de värden som står på spel i sammanhanget. Centerpartiet lägger därför 1 mnkr på installation av ett tekniskt övervakningssystem på fundamenten. Till detta kommer driftskostnader från 2018.

Lämpligen bör Lidingö stad i egenskap av ansvarig infrastrukturförvaltare föreslå SL att hastigheten över bron minskas till 30 km/tim.

För att Gamla Lidingöbron ska kunna hållas i drift till 2025 behöver medel avsättas för nödvändiga renoveringar. Därför avsätter Centerpartiet 45 mnkr för underhåll under 2017.

Utvecklad trafik för båtpendling

Centerpartiet anser att vattenvägar skall utnyttjas genom att medverka till en fossilfri pendelbåtstrafik mellan Lidingö, Nacka och Stockholm, där privata intressenter finns som står för investering och drift. Utgångspunkt är att respektive kommun, dels är beredd att iordningsställa och anvisa kajplatser där flytande bryggor kan angoras, dels medverka till att kollektiv trafiklösning kan erbjudas pendlare i anslutning till respektive kaj.

Restaureringen av Kottlasjön och dess vattensystem

Den utredning som Lidingö Stad beställt av konsultföretaget Ramböll visar genom kompletteringar 2014 att sjön inte går mot en förbättring. Tidigare har utredningar visat att problemen beror på såväl internbelastning som tillflödena i kombination med låg vattenomsättning. Under hösten 2016 visade sjön omfattande algblooming som gjorde hela sjön grön.

Kunskapsläget är bra genom ett antal utredningar och förslag till handlingsvägar stöds av regelbunden provtagning. Det är därför på tiden att majoriteten avsätter medel för åtgärder i Kottlasjön och Centerpartiet instämmer i den investering på 2 miljoner kronor som är avsatt för 2017. Vi förutsätter att detta även innehåller sanering av sjöns tillflöden.

Skötselplan för dagvattendammar

Det är tydligt att dagvattendammarna behöver åtgärdas. Vattnet till Kottlasjön visade sig innehålla mer fosfor efter dagvattendammen än innan, på grund av bristande skötsel. Teknik- och fastighetsförvaltningen bör därför ta fram skötselplaner för dammarna för att nyttiggöra investeringar som gjorts för att få en förbättrad vattenkvalitet i sjöar och vattendrag runt vår ö.

Infartsparkeringar

Med anledning av den drastiskt minskade tillgången på infartsparkeringar vid Ropsten bör arbetet med alternativa infartsparkeringar skyndas på. Bodalsparkeringen måste utökas och fler platser tas fram. Detta för att avlasta Torsviksområdet från infartsparkerade bilar så att boende och kunder till affärerna i området får god tillgång till parkering.

Boendeparkering som fungerar

Stadens egna utredningar visar att stora delar av de parkerade bilarna i Lidingös stadsdelar kommer från Stockholm. Det innebär att Stockholmsbor väljer att långtidsparkera sina bilar på Lidingö när de inte behöver dem. Detta går ut över Lidingöborna.

För att komma åt detta problem och öka platserna för boende bör boendeparkering införas skyndsamt. Parkeringssituationen är idag ohållbar för boende inom bland annat Centrum/Torsvik, Bodal, Baggeby och Näset. Parkeringssituationen har dessutom försämrats i Näset på grund av stadens agerande när en ny (onödig) cykelbana tog bort 40 parkeringsplatser. Att staden skyndsamt agerar för bättre parkering för boende är viktigt för att förtroendet för staden och lokalpolitikerna inte ska skadas långsiktigt.

Lidingö som cykelstad

Centerpartiet vill gynna cykel som transportmedel. Gång- och cykelvägens sträckning mellan Långängens gård till och med Björkudden har skjutits upp gång på gång. Centerpartiet menar att denna investering bör genomföras under 2017 på grund av den trafikfarliga situationen som råder.

I Stockholm stad har beslut tagits för att bygga dubbelriktade cykelbanor längs Lidingövägen vilket förbättrar cykelstråket för Lidingöborna in mot Stockholms centrala delar. Denna förbättrade cykelbana fortsätter med god kvalitet efter Lidingöbron både norr och söderut men mot Torsviks torg och Lidingö Centrum saknas cykelbana helt. Vi anser att denna sträcka från brofästet till Torsviks torg bör utredas för att lämpliga åtgärder genomförs.

I cykelbokslutet från Stockholms landsting pekas cykelbanan längs Stockholmsvägen mellan Herserudsvägen och Odenvägen ut som en olycksdrabbad sträcka. Denna varningssignal måste kommunen ta på allvar i framtida planering av Centrum/Torsvik för att se hur sträckan ska kunna bli säkrare.

Att ha säkra cykelparkeringar där cykeln kan låsas fast i ramen är ett måste för att cykel ska fungera som alternativ till hela eller delar av resan. Lidingö Stad bör därför fortsätta att bygga ut säkra cykelparkeringarna vid busshållplatser, längs Lidingöbanan och i utvecklingen av Centrum/Torsvik.

Vi välkomnar försöket med sandsopning av cykelstråk under 2017 (instämmer i satsning på 1,5 mnkr). Vi menar att cykelbanorna längs huvudlederna bör förtydligas med rödmarkering vid överfarter där cyklister har förtur för att uppmärksamma bilisterna. På samma sätt bör cykelöverfarter där cyklister inte har företräde förtydligas för cyklister så de vet att de har väjningsplikt mot bilarna.

Idrottslekplats på Vallen

Bra lekplatser är en viktig del av stadens hälsoarbete med fokus på mötesplatser och motion. Det är viktigt att kommunens infrastruktur för barn uppmanar till rörelse. Fem minuter av intensiv lek om dagen räcker för att barn ska få påtagligt bättre kondition, muskler och mindre risk för övervikt. Det visar en internationell studie ledd från Karolinska institutet.

Lekparker blir en naturlig mötesplats mellan föräldrar och barn. De kan skapa möten mellan människor som annars inte träffas. Därför är lekparker centrala för att berika mötesplatserna på Lidingö. Att mötesplatser skapas är också viktigt ur en integrationssynpunkt.

Centerpartiet satsar 2 miljoner kronor i investeringsbudget för 2018 för en ny lekplats med fokus på rörelse och idrott i anslutning till Lidingövallen. Det gör att yngre barn kan aktiveras när äldre syskon har träning eller spelar match på Vallen. En lekplats på Vallen ger också tillgång till omklädningsrum vilket kan underlätta vardagen för småbarnsföräldrar.

Centerpartiet önskar ett mer visionärt och kreativt angreppssätt när lekparkerna rustas upp. Exempelvis skulle tema-parker kunna skapas vilket skapar variation mellan lekplatserna på ön. Inom lagd budget vill Centerpartiet att tekniska nämnden tittar på lämplig plats på södra ön att utveckla en tema-lekpark liknande Äventyrsparken som finns invid Kalvhagens förskola på norra ön.

I arbetet med Centrum/Torsvik är det viktigt att en kreativ lekplats som uppmuntrar till rörelse skapas inom etapp 1.

Vatten och avlopp

De senaste två åren har förvaltningen inte lyckats genomföra de åtgärder som planerats för att upprätthålla och förbättra vatten- och avloppssystemen på Lidingö. Orsakerna bedöms vara överhettning på entreprenadmarknaden och allmän resursbrist inom Stockholmsregionen. Följden är att vi har en underhålls- och reparationsskuld som ökar och kommer att belasta oss i framtiden.

Vi önskar att förvaltningen överväger upphandlingsformer anpassade för överhettade situationer och att VA-enheten förstärkts kortsiktigt för att öka mängden upphandlade och genomförda arbeten och helst även börja arbeta av arbeten som uppskjutits. Verksamheten är avgiftsfinansierad så budgeten påverkas inte.

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Centerpartiets verkar för ett Lidingö som har ett aktivt, nationellt framstående miljöarbete som en del av det globala miljöarbetet. Vi anser att stadens ekonomi och byggande bör baseras på miljömässiga och klimatsmarta lösningar.

Uppmuntra ny och hållbar teknik

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bör i största möjliga mån uppmuntra privata fastighetsägare att använda hållbar teknik för förnyelsebar teknik. Kommunen bör underlätta bygglovstillstånd för åtgärder som leder till en mer förnyelsebar energiproduktion eller på andra sätt minskar och effektiviserar energianvändningen. Så som exempelvis solenergianläggningar på tak.

Helhetsgrepp om Kottlasjön och dess vattensystem

Uppdrag lämnas att utöka naturreservatet norr om Kottla Gård samt vid Kottlasjön med avskaffande av utredningsområde för trafik vid Lidingöbanan. Området i fråga är nyckelbiotop med höga naturvärden som bör skyddas. Centerpartiet vill ta ett helhetsgrepp om Kottlasjön för att skydda området som bad- och rekreationsplats för Lidingöborna. Förutom utökade naturreservat runt sjön genomförs åtgärder för bättre vattenkvalitet för 2 miljoner kronor och skötselplan för dagvattendammarna.

DRIFTSBUDGET 2017

Driftsbudget 2017	Kommunal-skattebidrag	Centerpartiets åtgärder	Kommunal-skattebidrag	Ökning 2017	Minskning 2017
Kommunstyrelsen	113,1	Solenergi i kommunen + 200 000 kr Utredning laddstolpar + 100 000 kr	113,6		
<i>varav den centrala politiska organisationen</i>	15,5	Plan för närservice + 200 000 kr	15,5		
<i>varav stadsledningskontoret</i>	58,7		58,7		
<i>varav miljö- och stadsbyggnadskontoret</i>	38,9		39,4	0,5	
Utbildningsnämnden	1296,5	Förskolelyft - extra uppräkning 2,25 % + 7 mnkr	1304,5		
<i>varav skolpengsram</i>	1132	Förlängd öppettid biblioteket + 1 mnkr	1139	7	
<i>varav anslag</i>	175,5		176,5	1	
<i>varav egen regi, sparbetning pga tidigare underskott</i>	-11		-11		
Omsorgs- och socialnämnden	958,6	Äldrehälsa - extra uppräkning 1 % hemtjänst och vård- och omsorgsboende + 4,5 mnkr Sommarlovsentreprenörer + 250 000 kr Sommarjobb + 600 000 kr Kvinnojouren Kerstin + 50 000	964	5,4	
Kultur- och fritidsnämnden	11,6	Föreningsbidrag + 1 mnkr Utredning gymnastikhall + 100 000 kr	12,7	1,1	
Teknik och fastighetsnämnden	117,7		117,7		
<i>Varav skattefinansierad verksamhet</i>	129,5		129,5		
<i>Varav lokalförsörjning</i>	-11,8		-11,8		
<i>Varav vatten, avlopp, avfall</i>	0		0		
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,6		0,6		
Övrigt	94,6		94,6		
Summa	2592,7		2607,7		
Avgår internränta	30,8		30,8		
Verksamhetens nettokostnader	2561,9		2576,9		

Nettoökning	15
Överskott i majoritetens budgetförslag	45,0
Resultat	30,0

INVESTERINGSBUDGET 2017 MED PLAN FÖR 2018-2019

Investeringsplan	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Centerpartiets förändringsförslag	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Kommunstyrelsens kontor	52	127	132		2	2	2
Lilla Lidingöbron	50	125	130	Omtag i Lilla Lidingöbron	-50	-125	-130
IT-investeringar	2	2	2				
Utbildningsnämnden	6,1	5,6	5,4		6,1	5,6	5,4
Lokalanpassning och inventarier	6,1	5,6	5,4				
Omsorgs- och socialnämnden	6,8	2,2	2,2		6,8	2,2	2,2
Lokalanpassning och inventarier	6,8	2,2	2,2				
Kultur- och fritidsnämnden	2	1	1,7		2	1	1,7
Konstnärlig utsmyckning	0,2	0	0,2				
Inredning biblioteket (om ej flytt)	1	1	1,5				
E-tjänster systemutv. biblioteket	0,8	0	0				
Teknik- och fastighetsnämnden	198,5	187,6	147,3		244,5	189,6	147,3
Vatten, avlopp och avfall	29,8	29,4	24,4				
Parker och lekparker	9,8	8,5	6	Idrottslekplats på Vallen		2	
Broar, gångtunnlar, stödmurar	9,4	9,4	9,4				
Gatu- och parkbelysning	7	9	9				
Belägningsarbete, vägar, gång- och cykelvägar	16	16	14				
Åtgärder enligt trafikplan	4	5,7	28	Åtgärder enligt trafikplan, hastighetsplan och säkra cykelvägar läggs under ny rubrik "Tekniska nämndens investeringsreserv" för att säkerställa beslut i nämnd om hur medlen används.	-4	-5,7	-28
Åtgärder enligt hastighetsplan	7	2,5	0		-7	-2,5	
Sticklingevägen, trafiksäkerhetshöjande åtgärder	3,5	0	0				
Kottlasjön, åtgärder enligt Blåplan	2	0	0				
Pendlarparkering för bil och cykel vid kollektivknutpunkt	2	3	0				
Säkra cykelvägar	1	5	5		-1	-5	-5
Investering i hamnanläggningar	1,3	1,5	1,5				
Utveckling Ekholmsnäsbacken	1,5	0	0				

Spontanaktivitetsplatser	0,5	2,5	1	Renovering av Gamla Lidingöbron till 2025 inklusive Early Warning-system + 46 mnkr			
Ismaskin Danica Isannex och Lidingövallen	1,4	1,5	0				
Gamla Lidingöbron					46		
Tekniska nämndens investeringsreserv					12	13,2	33
Övrigt	19,5	19,9	7,7				
Lokalförsörjning:							
Skollokaler	25,3	25,3	17,8				
Förskolelokaler	10,3	7,9	6,6				
Omsorgs- och sociala lokaler	12	11,6	10,1				
Idrottslokaler/-anläggningar och sambrukslokaler	15,2	20,9	4,4				
Övrigt	20	8	2,4				
Kommunstyrelsens investeringsreserv	220	395	305	Ny simhall till 2019	220	395	330
Generell reserv	100	130	100				
Kultur- och fritidsanläggningar	35	0	0			50	100
Skolor och förskolor	35	0	0				
Stadshuset	50	100	125			-50	-75
Summa investeringar	485,4	718,4	593,6		481,4	595,4	488,6

Lägre investeringsnivå: -4 -123 -105